› Eftersänd fri premielista
Spar Edra kuponger
The Royal Crown Soap Co. Ltd.
654 Main Street, Winnipeg

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ROYAL CROWN SOAP

ARG. (YEAR) 27. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 4 SEPTEMBER 1919. LÖSNUMMER 5 CENTS. No. 36

Parlamentet öppnat

Guvernören talar

Oppositionens uppgift

Ländets federala huvudstad hade väldeligen fästat för prinsen av Wales, vilken bl. a. lagt hörnstenen till den nya parlamentsbyggnadens "fredstorn", och befann sig följaktligen i det bländande ljuset av all denna ståten, då parlamentet skulle öppnas, vadan intrycken av de därmed förbundna ceremonierna förlorade sin vanliga kraft att fängsla intresset. Men det betyder mindre. Vad som betyder något är **vad parlamentet**, nu öppnat, **kommer att uträtta.** Öppnandet skedde kl. 2 e. m. i måndags. Generalguvernörens tal från tronen var kort. Sedan han omnämnt prinsbesöket, övergick hans excellens till ett påpekande av nödvändigheten att omedelbart taga till behandling det i Versailles den 28 juni upprättade fredsdokumentet. Just denna nödvändighet hade föranlett parlamentets sammankallande nu, sade han, och sessionen — så hoppades han — skulle icke bli långvarig.

Återvändandet av landet till fred kräver ock vissa mått och steg.

Detta var ungefär allt i det på både engelska och franska upplästa trontalet.

I samband härmed må nämnas, att fyllnadsvalen äro utsatta till 27 oktober.

I huset intresserade sig de få närvarande åskådarne speciellt för oppositionsbänken, vilken dock icke företedde någon förändring sedan förra sessionen.

Denna nu öppnade session har sitt kanske största intresse däri, att den ålideles omedelbart föregår fyllnadsvalen, åtta eller tio till antalet. Det **blir dessa val** förbehållet att avspegla den allmänna meningen i rena inrikesfrågor, som stå i samband med en "efterkrigsperiod". Man antar därför såsom helt naturligt, att regeringen skall känna sig kallad att slå upp sitt rekord till fullo inför publiken under denna session. Det förväntas även, att oppositionen icke skall tillåta sig att slumra. Och i de enorma **utgifterna för krigsändamål** torde den i så fall ha ett icke föraktligt vapen. Cahada utbetalar **ännu** en miljon om dagen för sådana ändamål. Det råder stor ebb i statskassan mitt under "free spending" av Ottawaregeringen. Underligt skulle vara, om inte oppositionens **skarpaste kritik sloge ned på sådant.** Åtminstone väntar det "allmänna folket" något i den stilen av sina representanter.

I vissa tidningar finna vi förväntningar uttalade om fornyad aktivitet av den sedan Carvells dagar avsomnade "public account committee".

Huru oppositionens stridskrafter skola mobiliseras och arrangeras, utgör just nu vid sessionens början föremål för rätt mycken spekulation. Speciellt skall det bli intressant att se, **var** Hon. Fielding blir placerad. Även har man ögonen fästade på mr. J. H. Burnham från West Peterboro, som förklarat sitt avfall från regeringspolitikens trosartiklar.

•

Sedan ovanstående redan blivit uppsatt, meddelas att liberalernas "chief whip", James Robb, givit instruktion om Hon. Fieldings placerande på D. D. McKenzies forna plats och att mr. McKenzies namn placeras på den efter Sir Wilfrid Lauriers död vakanta platsen. Beslutet om denna placering hade kort förut fattats vid oppositionsledningens sammantärde.

Hon. D. D. McKenzie har lovat att i afton vid fornyat sammanträde av huset föreslå tillsättandet av en komité för undersökning rörande de påstådda manipulationerna med soldatröster under det senast hållna valet. Härmed tillmötesgår han ett allmänt uttalat krav, och det är att hoppas att en sådan undersökning må bliva grundlig samt lämna **mer** än det vanliga resultatet av dylika företag — en lunta med protokoll att gulna i arkiven!

•

Det uppskov med förhandlingarna, som nu ägt rum, har av båda husens opposition begagnats för att hålla caucus. Därvid har i synnerhet frågan om oppositionens hållning gent emot ratificering av fredstraktaten och nationsligan behandlats. Man ansåg enhälligt, att landet vore berättigat till en mera ingående förklaring från premiärministerns sida rörande de obligationer, som dessa båda dokument ålägga Canada, särskilt det som rör nationsligan.

MOT DE HÖGA PRISERNA

Enligt meddelande från sekreteraren vid Canadas board of commerce har samarbete nu åstadkommits mellan detta land och Förenta Staterna i en hela kontinenten omfattande kampanj mot de höga priserna. Mr. W. F. O'Connor har nyligen varit i Washington under mer än en veckas tid samt återkom till Ottawa den 24 aug. Och nu påstås det för visst, att man med allvar skall draga i härnad mot var och en, som gör sig skyldig till att taga för hög betalning för sina varor. Som bekant är nämligen detta numera ett straffbelagt brott. Bl. a. ämnar man påbjuda befriandet för öppen marknad av i kylhusen upplagda varor.

Vi borde således ha rätt att förvänta snara prisnedsättningar längs hela linjen av våra nödvändighetsvaror — och det behövs.

ARBETARDAGSPARADEN

"We expect all workers to parade", hette det i ett utsänt upprop för paraden i måndags. Naturligtvis. Ty dessa parader äro ju avsedda att vara "en synlig tanke". Det hette också i det antydda cirkuläret: "We are dissatified with present conditions", och likaså sades det, att man ville protestera mot behandlingen av de i samband med strejken häktade arbetarledarne. Emellertid våga vi icke gå i borgen för, att den hälina paraden får uppfattas **uteslutande** som en "protestparad". Dock säga de "invigda" att de flesta deltagarne däri voro "One Big Union"-sympatiserare.

Vädret vände sig till regn på f. m., men vid tiden för paradens början upphörde nederbörden nära nog, vilket gjorde att mycket folk befann sig på gatorna, där paraden gick fram. Vi ha sett mera imponerande arbetarparader än denna, det må vi öppet erkänna. Vad nu än orsaken kunde vara, men någon vidare entusiasm förmådde vi ej avläsa i de paraderandes ansikten eller hållning.

Efter paraden hölls en "labor picnic" i Assiniboine park.

•

Ärkebiskopen i Montreal, "hans nåde" Bruchesi, tog tillfället i akt att på labor day hålla ett tal i Notre Damekyrkan därstädes, vari han varnade mot strejker och "strejkvana". "En strejk är krig", sade "hans nåde" bl. a., "den är ett krig i annan form än sådant mellan nationer, och alla krig måste sluta med fred. Varför icke", frågade han, "lika gärna samsas **före** kriget som **efter** detsamma?"

Ja, den frågan må ju vara berättigad, ehuru den synes oss något pueril. **Före** kriget tro båda parterna sig kunna segra, men under kriget visar det sig, **vilkendera som är starkast,** och dennes rätt är det ju att **diktera fredsvillkoren.**

På strejk för en 8-timmars dag med betalning som för 10 timmar gingo 15,000 byggnadsarbetare i Montreal i tisdags.

NATIONSLIGANS "TIONDE ARTIKEL"

Samma bekymmer här som i Förenta Staterna

En oförutsedd och från hävdvunnen sed avvikande händelse inträffade i federalparlamentet i förgår. Trontalet låg på bordet och skulle diskuteras. Men då motionären och hans sekundant haft ordet, passade oppositionens ledare på att begära uppskov med trontalets vidare behandling, så att fredstraktaten och det därmed förbundna dokumentet om en nationsliga — just själva orsaken till parlamentets sammankallande — måtte kunna upptagas till granskning med vederborlig företrädesrätt.

Då detta bifallits, kom det strax med all önskvärd klarhet i dagen, att precis samma bekymmer hyses av framsynta statsmän här i Canada som av en del senatorer i Förenta Staterna, nämligen att artikeln tio i "förbundsdokumentet", så som den nu är formulerad, innebär framtida fara för landet. Det var E. Lapointe och W. F. Mclean, som gjorde sig till talsmän för denna uppfattning. De sporde helt enkelt, i vilken utsträckning Canada — **om denna artikel godkännes** i oförändrad form — blir bundet att inlåta sig i framtida krig. Det yrkades på att tid måtte givas till grundligt studum och besinningsfull behandling av traktaten. Det yrkandet bifölls genom att ajournera huset till som i eftermiddag.

Också ett annat mycket vitalt spörsmål framställdes, detta senare av Hon. Fielding. Han önskade veta, vilken verkan det skulle åstadkomma, **om Canada vägrar att ratificera traktaten.** Sir Robert Borden blev het i fracken vid den frågan och svarade, att i så fall komme oppositionen att få sitt tillfälle att bilda ny regering. Men Hon. Fielding blev ej svaret skyldig. En regerings öde — vilken den nu än må vara — menade han, betyder föga jämfört med **nationernas** öde. Och det var om, huru **det** skulle gestalta sig, som talaren vore angelägen att få klarhet. Premiärministern svarade härpå, att uraktlåtenhet från Canadas sida att ratificera skulle ställa landet i en **undantagsställning,** helt olika mot de andra "overseas dominions". Vidare framhöll han, att ratificeringen snarast möjligt vore av yttersta vikt och betydelse.

Då traktaten härnäst kommer under behandling, förväntas överste John Currie från Simcoe county komma att uppbringa frågan om fördelning av krigsskadeersättningen. **Huru mycket kommer Canada att få därav?** Det blir frågan.

SEGER ELLER WATERLOO?

President Wilson har nu påbörjat sin tur västerut i Staterna för att lägga frågan om ratificering av nationsligsdokumentet **i oförändrad form** inför allmänheten. Han ämnar uppträda med sitt försvar för Pariser-åtgärderna i var enda stat i Unionen väster om Mississippi — undantagandes fyra. Men i st. f. de sålunda utelämnade har han valt fyra andra: Ohio, Indiana, Kentucky och Tennesse.

För presidenten betyder detta ett **"antingen — eller!"** Endera segrar han och bryter senatsoppositionens hittills visade obstinata hållning, eller ock kommer han att ohjälpligt och för alltid kasta sig själv från popularitetens och maktens för somliga så tjusande tinnar.

Ett stort kolfynd

Regionen, där kolen finnas, är belägen norr om Canadian Northern järnväg, väster om Edmonton, Alberta

Ett starkt kolförande område har nyligen upptäckts i township 58, range 7, väster om 6:te meridianen, där Smoky river förenar sig med Muskeg river, norr om Canadian Northern järnväg och västerut från Edmonton, Alberta.

Inspekterande ingenioren vid gruvlandsavdelningen i inrikesdepartementet, O. S. Finnie, har varit där uppe helt nyligen i och för undersökningar, och enligt vad han rapporterat torde där jämte bituminöst kol också finnas anthracite. Kolets beskaffenhet undersökes f. n. i regeringslaboratoriet. På resultatet av denna undersökning kommer sedan regeringens åtgärder att bero. Men det tros, att kol ej blott finns i detta nya fält i stor myckenhet, utan att det också är av god beskaffenhet.

•

På tal om rikedomar i Canadas nordliga regioner må här också nämnas, att forskningsresanden Vilhjalmur Stefansson nu senast framhållit de stora förtjänster som kunna utvinnas genom renskötsel i nämnda trakter. De från Lappmarken införda renarne i Alskas nu bebodde delar ha bevisat fördelen av denna näringsgren i de nordliga trakterna.

Myndigheterna ha givit Stefansson i uppdrag att undersöka det rådliga i att införa renar till nordöstra Canada för att göra kommers av rörelsen. Stefansson beräknar att över 1,000,000 acre i norra Canada äro alldeles lämpliga för renar och ej kunna användas för andra ändmål. Dessa områden ha en riklig nordisk vegetation, som blir tillräcklig för renarne hela året igenom, oavsett hurudana väderleksförhållandena äro.

Vad man har i syfte är att forsla renarne över Atlanten från de skandinaviska länderna och utsläppa dem på skilda platser i nordöstra Canada. Varför man väljer nordöstra Canada är emedan detta ligger närmare de europeiska marknaderna än någon annan del av landet.

SKÖRDEFÖRHÅLLANDENA

Vad Manitoba angår, så hade avbärgandet av årets gröda avslutats redan vid förra månadens slut, om undantag göres för en mindre procent av sena fält, vilkas skörd mera avsetts för **foderändamål. Även en ansenlig del** av tröskningen är fullbordad. I allmänhet kan sägas, att inom denna provins arbetet är nära nog en månad i förvåg mot vad fallet vanligen brukar vara.

En stor del av provinsens västliga del fick ett välkommet regn den 28 aug. Många anse, att isynnerhet i det nu nämnda området den förut rådande värmen anställt mera skada på grödan än rosten.

Medelberäkningen för avkastning ställer sig sålunda: vete något över 15 bushels, havre omkring 38 och korn 23. Vetet blir i allmänhet icke av hög grad, men mest felsläende är **sent korn.**

Angående potatis variera rapporterna ganska mycket, men överhuvud taget har potatisavkastningen blivit medelmåttig. Från östra delen av Manitoba rapporteras riklig höskörd och halm i overflöd, under det att det i södra hornet icke blir fullt nog för den boskap, man nu har på hand.

Fodermajsen har slagit väl ut i år, och samma är förhållandet med avkastningen från trädgårdar. T. o. m. från Swan River Valley rapporteras, att tomaterna mognat på stjälk.

Plöjningen har redan börjat, och om nog med regn faller för att bringa ogräsfrön till mognad, kan arbetet med bekämpandet av den fienden företagas med framgång i tid.

POLITISKT RYKTE

Det uppgives, att Hon. A. K. Maclean, minister utan portföljj och som en tid befunnit sig i England men nu snart hemväntas till Ottawa, kommer att vid sin återkomst dit erbjudas marinministerportföljen. Den nuvarande innehavaren, Hon. C. C. Ballantyne, lär åter befinna sig i ett kritiskt hälsotillstånd och vara angelägen om att få avgå.

Annars hade det sagts, att Hon. Maclean ärnade vid sin återkomst från England resignera från federalregeringen. Dock hoppas man han skall antaga det honom erbjudna ämbetet, vilket han förut någon tid utövat.

ULTIMATUM

De allierade makternas högsta råd i Paris har sänt sitt ultimatum till den rumäniska regeringen rörande tillvägagångssättet i Ungern. Uraktlåtenhet från Rumänien att genast ändra kurs kommer att betyda avbrytandet av alla diplomatiska förbindelser — första steget alltså till krig.

Medan man har strider om, huru den "fredsbevarande" nationsligan skall ordnas, håller man i Europa på med att gamla käbbel.

STREJKHOT

Om federalregeringen vägrar att bifalla petitionerna om utsläppandet mot borgen av de åtta Winnipegstrejkledarne, så kommer — hotas det — de organiserade arbetarne att taga sig en extra ledig dag den 17 i denna månad såsom en protest mot behandlingen av dessa män.

Svenska Riksdagen

Mera om ryssmorden

Stor försnillning

Miljondonation i Malmö

Vid urtima riksdagens öppnande den 4 augusti höll konungen som vanligt ett trontal, vari han först betonade den omdaning, som första kammaren nyligen genomgått, och uttalade sin "förhoppning att den sålunda enligt vår tids grundsatser reformerade första kammaren skall komma att väl fylla sin plats i Sveriges folkrepresentation". Därefter yttrade han:

"Det väldiga krig, vars yttre resultat modosamt utformas i de ännu ej avslutade fredsförhandlingarna, har över hela världen efterlämnat även de mest allvarliga inre problem för stater och folk. Det gäller för vårt land att på bästa sätt genomföra övergången från de utomordentliga förhållanden, som krigstiden framtvingat, till normala villkor för näringsliv och samhällsarbete och att beslutsamt gå till lösning av de stora nya uppgifter, som mognat under krigsårens prövningar."

Han utlovade vidare lagstiftningsförslags framläggande rörande arbetstiden inom vissa stora arbetsområden samt om provisoriska ändringar i värnpliktslagen, åsyftande nedsättningar i tjänstgöringstiden för vissa värnpliktiga — ett förslag som varit uppe en gång förut men som då strandade på kamrarnes skiljaktiga beslut.

Med avseende på "nationsligan" uttalade sig konung Gustaf på följande sätt:

"Därest det nu avslutade fredsfördraget i Versailles blir vederbörligen ratificerat och det i fördraget ingående beslutet om ett nationernas förbund därmed träder i kraft, skall den viktiga frågan om Sveriges ställningstagande till denna nya internationella organisation underställas eder pröv ning."

•

"Ryssmorden" framkalla naturligtvis stor sensation i hela landet, och huvudstadstidningarné överflöda på detaljerade skildringar. Vi tro oss fylla våra läsares krav i detta fall, då vi av allt det myckna återge endast följande:

Den mördade Ardasjev, som var en 36 års man, verkade före bolsjevikrevolutionen som redaktör för en av Rysslands mest spridda tidskrifter, Moskvapublikationen Husmodern. Han hade personlig förmögenhet och ägde ett gods i Tambow. Vid tiden för revolutionens utbrott flyttades tidningen till Petrograd, och Ardasjev med den — hans familj for samtidigt till Tiflis och är där fortfarande. Vid sidan av sin journalistiska verksamhet har Ardasjev också uppträtt som författare och även som kompositör — han har bl. a. skrivit en operett "Omkring kjolarna", som gått [illegible] gånger i Rysslan[illegible] betecknande [illegible] en mycket s[illegible]rskarl, hade oändliga rom[illegible] makom sig och var känd över halva Ryssland under namnet "damernas kung".

Under en tidigare bana hade Ardasjev stått fullständigt utanför politiken, men efter bolsjevikrevolutionen trädde han liksom så många andra av den ryska intelligensen, för att rädda sig i bolsjevikisk tjänst. Han blev tjänsteman i pressministeriet, dock hela tiden med baktanke att vid lägligt tillfälle dra sig ur spelet och komma bort från Ryssland. Tillfället kom. Bolsjevikerna behövde papper till sina tidningar, och då det var känt att Ardasjev en gång förut varit i Sverige i pappersaffärer och där knutit goda förbindelser, föreslog man från bolsjevikiskt håll att Ardasjev skulle få i uppdrag att i Sverige ombesörja de påtänkta pappersaffärerna. Saken avgjordes och Ardasjev reste i september förra året dit. Papper köpte han också men endast för eget bruk. Efter en tid reste han tillbaka till Petrograd, dels för att hämta över resten av sin förmögenhet — en del hade han tagit med sig på ditresan — men dels också för att hjälpa en god vän att ur det bolsjevikiska Petrogradvåldet rädda hans älskarinna. För att inte bolsjevikerna skulle misstänka något, då han kom tillbaka till Petrograd utan papper, skaffade han med sig en del papperssorter som upptogo synnerligen höga priser — han ville, uppgav han, först få sina förmäns bemyndigande innan han avslöt köpen. Bolsjevikerna läto lura sig och Ardasjev fick tillåtelse att göra en ny resa till Sverige för att skaffa det erbjudna papperet. Det var med den sista lägenheten i höstas från Petrograd till Stockholm, som han återvände.

Kort härefter bröt han med bolsjevikerna och levde flott som privatman i Stockholm.

Förutom sju, som häktats för direkt samband med mordet på A., sutto den 4 augusti 16 personer anhållna för att häktas eller utvisas. Anhållna äro fem kvinnor, nämligen fru Ronkonen, de båda bröderna Saitkowskys hustrur, general Gyssers 17-åriga dotter Dagmar och slutligen den svenskfödda Anna-Maria Potulova.

Vilka de manliga anhållna äro, meddelar polisen t. v. icke.

Enligt Sv. D. överlägger man allvarligt att begära general Gyssers utvisande. Han synes nämligen icke ha deltagit i komplotten på mera aktivt sätt.

Teorin att Ardasjevsdådet iscensatts för att kompromettera antibolsjevismen vinner enligt D. N. allt mera

(Forts. på sid. 4.)

Avliden statsman

Sydafrikanska unionens premiär- och åkerbruksminister, general Louis Botha, bortryckes hastigt av influensa

General Louis Botha, premiär- och åkerbruksminister för Union of South Africa, avled helt plötsligt i dag å. d. sedan på morgonen efter ett anfall av influensa.

Med honom bortgick en mycket både framstående, högt begåvad och i många avseenden märkelig man. Född 1863 i Greytown, Natal, och alltså nu vid sitt frånfälle 56 år, var han på sin tid medlem i det första "Volksraad" i Transvaal såsom representant för Vryheid. Vid utbrottet av det sydafrikanska kriget var Botha "cornet" vid Vryheid kommandot men valdes efter första drabbningen till kommenderande officer för den division, han tillhörde.

Han var född ledare, och detta jämte hans ädagalagda taktiska talanger brakte honom hastigt fram i förgrunden, så att han snart nog efterträdde general Joubert såsom överbefälhavare för Boerstyrkan, vilken befattning han innehöll ända till krigets slut.

Så kom fredsslutet, och i det återuppbyggande arbetet inom Sydafrika tog Botha aktiv del. År 1907 fick, som bekant, Transvaal självstyrelse, och åt general Botha uppdrogs att bilda en regering. 1912 resignerade han på grund av slitningar inom ministären, men på nytt fick han regeringsbildandets då svåra arbete på sina händer.

Vid det senaste krigsutbrottet 1914 tog han kommando över sydvästra Afrikas förenade styrkor och tvingade tyskarne i den regionen till underkastelse.

Generalerna Botha och Smuts voro med om fredstraktatens undertecknande, den senare dock — som känt är — med skarp protest mot vissa delar däraV. Botha kom från Europa tillbaka till Kapstaden den 28 juli i år.

SISTA HÖRNET "TORRT".

Den 30 augusti trädde den i våras antagna prohibitionslagen för Yukonområdet i kraft. Saloonerna där ha alltså slopats. Men törstiga människor äga den trösten, att två regerings-utskänkningsställen öppnas i stället, ett i Dawson och ett i White Horse. Där komma vätvarorna att säljas, dock blott i buteljer och på vissa **begränsade tippmar. En allmän** omröstning skall hållas mellan nu och nästa februari månad för att bestämma rörande rusdryckstrafikens framtid. Därvid komma tre olika propositioner att framläggas, nämligen: regeringsutskänkning, [illegible] eller återgång till lic[illegible] Yukon var det en[illegible] da, där [illegible]

[illegible] riget va[illegible] nu upphört, befin[illegible] nela Canada under förbudslagstiftning.

GIV PLATS!

Privat äganderätt och drift under privat ledning av järnvägarne, men under stränga regeringskontroll och **med arbetarne havande röst i ledningen samt del i vinsten,** är innehållet uti en av senator Cummins i Förenta Staternas senat ingiven motion. I densamma föreslås också, att strejker och lockouts skola förklaras som brott och deltagande däri beläggas med straff. Sin delaktighet i järnvägarnes skötsel och vinsten av deras drift få arbetarne alltså köpa för ett ganska högt pris. Huruvida de äro villiga att betala detsamma, skall bli intressant att få se.

Senare meddelas, att arbetarledarne redan uttalat sin protest mot den klausul i Cummins' motion, som vill ha strejker förbjudna under straffbeläggning. "Genom att fråntaga järnvägsmännen deras strejkrätt", heter det i ett uttalande av sekreterare Scott, "skulle en politik upprättas, vilken snart skulle utsträckas till postverkets betjäning och sedan till alla i regeringstjänst."

STOR VETEORDER

Efter flera veckors underhandlingar i London har den canadensiska missionen, som verkar på Canadas veteboards uppdrag, antagit den brittiska kungl. kommissionens anbud om leverans härifrån av 500,000 tons vete, motsvarande beräkningsvis 9 miljoner bushels. Vetet skall sändas över havet, innan sjöfarten i år upphör. Priset på nu omkontrakterade vete har icke offentliggjorts, men det antages vara minst lika fördelaktigt som förra årets kontrakterade priser.

Förnämt besök kommer Förenta Staterna att få, i det att kardinal Mercier återgäldar president Wilsons hos honom gjorda visit. Kardinalen, en fin och välvillig gammal hedersman, avseglade från Brest i går.

Socialistpartiet i Förenta Staterna, som före kriget räknade 117,000 medlemmar, har nu nedgått till ett medlemsantal av 42,217, vilket ju är en högst ansenlig minskning.

Belgiens senat har enhälligt godkänt fredstraktaten med Tyskland. Deputeradekammaren hade förut fattat liknande beslut.

Av det federala vägbyggnadsanslaget, som uppgår i ett för allt till $20,000,000, får Manitoba på sin lott $1,602,265.

EN SMUGGLERIHISTORIA

Tyska smugglare i flygmaskin ha under loppet av senaste månaden uppenbarat sig över Skånekusten i trakten av Trelleborg.

Från aeroplanet nedkastades en del paket, vilka togos om hand av ett par tyska badgäster i Östra Torp. Den ena av dessa är en medelålders ingenjör och doktor och den andra en grevinna på omkring 30 år, tillhörande en släkt vars huvudlinje hör till de under revolutionen detronisserade tyska furstehusen. Smugglingen upptäcktes omedelbart, och de båda mottagarna infångades efter några timmar samt fingo lämna ifrån sig smuggelgodset. Det beslagtagna, av vilket en del lagts under tullens sigill, utan att man närmare undersökt innehållet, befanns utgöras av dyrbara spetsar, juvelprydda nipper och smycken och lär representera betydande summor. Att även utländska statspapper skulle befinna sig bland det insmugglade är ett rykte som vederbörande myndigheter icke kunna gå i god för lika litet som man ännu med bestämdhet vågar yttra sig om vem som egentligen är smuggelgodsets avsändare. Som sådan har utpekats prins Guillaume av Wied, furste av Albanien, men några fakta för att han verkligen är ägare till dyrbarheterna har man hittills icke, fastän det finns en del omständigheter som tala för detta antagande. De båda mottagarna, som inte vilja fram med vilka deras uppdragsgivare äro, försäkra att deras avsikt icke varit att smuggla in dyrbarheterna och att de voro på väg för att anmäla saken för tullen, men blevo förekomna genom anhållandet.

De båda tyskarne avreste strax efter händelsen till Stockholm för att genom tyska legationen och de svenska myndigheterna söka få saken ordnad.

Arbetarrepresentanterna i Melbournes (Australien) representanthus ha opponerat sig mot det där föreliggande lagförslaget att för en tid av fem år förbjuda invandring av anarkister och undersåtar från förutvarande fiendeland. Skälet till motståndet är det, att man fruktar ett möjligt begagnande av den föreslagna lagen mot arbetarne själva.

PRINSBESÖKET HÄR

Förväntas bli lika storartat i mottagande och lika entusiastiskt som på andra orter.

Den unge prinsen av Wales, som överallt i landet mottagits med en entusiasm från det allmänna folkets sida, vilken gick så långt t. ex. i Algoma, Ont., att han slutligen måste avstå från att "skaka hand"[illegible] så hit till Winnipeg om tisdag. Mottagandet för honom kommer att hållas antingen i gamla parlamentsbyggnaden eller på universitetets campus.

ETT ARBETARKRAV

Rätten att organisera och att underhandla kollektivt ifråga om avlöningar och arbetsvillkor kommer att bli själva spetsen på de krav, som de organiserade arbetarne i Staterna skola föra fram vid den industriella konferens, vilken president Wilson ämnar sammankalla. Arbetarledarne trygga sig till, att presidenten skall stödja deras krav — "och känske gå längre", heter det i det telegrafiska meddelandet ett tillägg som synes oss något dunkelt.

•

DE KONSERVATIVA

ämna, enligt överste John A. Currie, sammankalla en konvention för hela Canada i höst. Den skall, heter det i tillkännagivandet härom, representera bildandet av den nya nationalkomité, som förut annonserats av Hon. Robert Rogers.

SOCKERPRISET

Partihandlare i socker hotade efter sin nyligen hållna konvention med ett sockerpris av 18 cents per pund eller t. o. m. mer. Men nu har man hopp om, att priset skall fixeras till 11½ i parti och omkring 12½ eller 13 cents i minut.

Häktade mördare. Från Minneapolis, Minn., meddelas den 1 dennes, att detektiver därifrån ditfört J. Rogers från Glendive, Mont., som påstås ha den 28 sistl. juli mördat John G. Larson i Slayton, Minn. Så snart Rogers blivit förd till sistnämnda plats, utpekade han ett ställe i en majsåker, där man fann liket efter Larson. Rogers och en annan man, båda iförda soldatuniformer, hade under hot med revolver tilltvingat sig en åktur med Larson samt hade, efter det de föreskrivit kosans tagande till ett ensligt ställe, slagit ihjäl honom med revolvern och stulit allt värdefullt, han hade på sig, jämte automobilen, vilken polisen senare fann övergiven nära Wessington Springs, S. D. Man uppspårade efteråt Rogers, men den andre brottslingen har tillsvidare lyckats undkomma.

Spartakanerna i Tyskland ha åter bryggt ihop ett revolutionsförsök mot det landets nya regering. En dag i slutet av förliden månad höllos i Berlin och andra städer ej mindre än 50 revolutionära möten, bevistade beräkningsvis av 100,000 personer. Uti vid dessa möten avfattade resolutioner uppmanades proletariatet att förena sig med spartakanerna i revolution.

Vår granne i söder

Laborfederations-förslag

Situationen i Chicago

President Wilson har åter vädjat till Staternas folk. Denna gång har hans vädjan tagit formen av ett "budskap", som lästes vid labor day demonstrationerna. Presidenten uppropade däri sitt löfte att snart sammankalla en konferens mellan representanter för arbetare samt sådana från industriberoende. Vid densamma skola "vitala frågor" diskuteras. Vidare uppmanade presidenten i detta sitt budskap varje Staternas medborgare att "befordra produktion och att avstå från allt, som kan på något sätt öka levnadsomkostnaderna". Han uttrycker också sin belåtenhet med det sätt, varpå de organiserade arbetarnes ledare mottagit hans plan att möta kravet på högre arbetslöner, samt uttrycker sin förhoppning om, att "arbetarne må gå **med** i st. f. **emot** regeringen **vid** lösandet av de stora inrikesproblemen".

En rekommendation har utfärdats av New York State Federation of Labor, gående ut på att suspendera alla strejker över hela Förenta Staterna samt förklarandet av "a labor truce" på basis av status quo under sex månader eller mer för att sätta president Wilson i stånd att under tiden nedbringa levnadsomkostnaderna.

Presidenten skall nu ut på en turné för sin alskling**stanke**: nationsligans godkännande i föreslagd form av landets senat. Då han återkommer från denna, ämnar han sammankalla den ovan antydda konferensen, och då — så heter det — "skall hela arbetaravioningsfrågan behandlas på underlaget av en ny grundval."

Järnvägarnes verkstadsarbetare i Chicagodistriktet ha i måndags röstat **emot** antagandet av det av president Wilson och överdirektör Hines annonserade 4 cent per timma lönetillägget. Rösträkningen lär ha utvisat, att 96 procent av sagde arbetare motsätta sig godkännande. Med 200,000 arbetare sysslolösa i Chicago på grund av strejker eller utestängningar firades labor day utan de vanliga demonstrationerna.

Generalordförandena uti "Order of Railroad Telegraphers" i Förenta Staterna och Canada öppnade i måndags en konferens i St. Louis, Mo., vilken beräknas komma att räcka veckan ut och som skall behandla förslag till **ny löneskala samt arbetsförhållandena** inom yrket.

TREDJE SEGERLÅNET

[illegible] avsättning icke blir fullt så jämn, som den varit för de två föregående, må antagas för givet. Den omedelbara inspiration, som framkallades av krigets hotande verklighet, är icke att räkna med nu. Och många tro, att **behovet av pengar** är mindre nu än under själva **kriget.** Dessutom har skorden slagit fel i en stor del av landet, och detta utgör ett kardinalskäl till hysandet av farhågor i nu antydd **riktning.**

Vad emellertid penningebehovet beträffar, så torde detta nu vara **större** än förut. Frågan om, huru vi uppskatta den nuvarande regeringen och hennes åtgärder, och om, huru livlig önskan är att få ett regeringsombyte, — de frågorna få icke sammanblandas med frågan om penningebehovet. Landets regering — vilken den nu än är — måste ha pengar. Och dessa pengar måste inbringas inom landet. Så ställa sig de fakta, vi ha att se i ansiktet.

På grund härav kommer upprop att i dagarne utgå till Canadas folk om att köpa "segerobligationer". På huru det uppropet besvaras, kommer landets och folkets framtida välfärd att till stor del bero.

BÖRJA GE MED SIG

Rysslands bolsjeviker ha nu, enligt vad telegrafen meddelar, proponerat inledande av **fredsunderhandlingar.** Inte alls underligt, då deras trupper på vissa punkter befinna sig absolut omringade av fiender.

Låt oss höra något sådant här också! Englands premiärminister Lloyd George gav i veckan denna officiella order: "Nedbringa statsutgifterna, eller också försvinn ur regeringen, och gör det före den 22 oktober". Vem vill tala samma rena språk i Canada?

Tillräckligt med socker för att vi skola kunna reda oss, om vi icke misshushålla, finns i landet. Detta var det meddelande som D. Lorne McGibbon vid Atlantic Sugar Refiners avbordade sig i tisdags vid ett möte i Montreal.

Posthetjäningen i Vancouver har beslutat draga sig ifrån Vancouver trades and labor council, som omfattat "One Big Union"-idéen. 314 av männen röstade för detta steg och blott 90 emot.

Frankrike är på väg att införa statslotterier för fyllandet av tomrummet i statens kassakista. Ett förslag om upprättandet av sådana har nämligen framlagts i deputeradekammaren.

Inkomstskatten på Carnegies efterlämnade förmögenhet beräknas komma att uppgå till 7 miljoner.

Presscensuren är nu avskaffad i Irland.